joforum73 2008. 02. 27. 23:11 Page 81

HÍREK

A Global Entrepreneurship Monitor (GEM) – Vállalkozások Romániában 2007 kutatási projekt

A bostoni Babson College és a londoni London Business School közös kutatása, a Global Entrepreneurship Monitor (GEM) 1997 szeptemberében indult. A kutatásban kezdetben a G7 országai (Egyesült Királyság, Franciaország, Japán, Kanada, Németország, Olaszország, USA) vettek részt, kiegészítve Dániával, Finnországgal és Izraellel. Az országok száma az évek során folyamatosan növekedett, így 2007-ben már elérte a 42-őt. A 2007-es kutatásban először vett részt Románia a Babeș-Bolyai Tudományegyetem Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar magyar vonal oktatóinak és doktoranduszainak részvételével. Románia részvétele a GEM magyarországi kutatási projekt vezetőjének, dr. Szerb Lászlónak, a Pécsi Tudományegyetem egyetemi docensének szakmai vezetésével valósult meg.

A 2007-es Globális Jelentés értékelése 2008. január 17–20. között Bostonban a Babson College-ben volt megtartva, ahol a GEM Románia kutatási csoportjából részt vett: dr. Pete István egyetemi adjunktus, drd. Benyovszki Annamária egyetemi asszisztens, drd. Győrfi Lehel egyetemi asszisztens és dr. Nagy Ágnes egyetemi adjunktus, a kutatási projekt romániai vezetője.

A GEM alapvető célja, hogy két fontos kérdésre válaszoljon, aminek politikai, gazdaságpolitikai következménye is van. Először: hogyan hat a vállalkozói tevékenység a nemzeti és nemzetközi gazdasági prosperitásra? Másodszor: mit tehetnek a kormányzatok, hogy erősítsék a vállalkozói tevékenységet? Itt megemlíthetők:

– Azok a nemzeti és szervezeti (institucionális) tényezők, amelyek bátorítják a vállalkozói szférát.

– A kormányzatok vállalkozástámogatása és annak potenciális lehetőségei.

– A vállalkozói lehetőségek és az, hogy az egyének mennyiben élnek ezekkel a lehetőségekkel.

– A vállalkozói tevékenység nemzetközi különbségei.

– A vállalkozói aktivitás nemzeti gazdasági növekedésre gyakorolt hatásának a becslése.

Annak érdekében, hogy a kutatást el tudjuk végezni, a GEM kilenc úgynevezett vállalkozói keretfeltételt azonosított, amelyek a pénzügyi segítség, kormányzati politika, kormányzati programok, oktatás és tréning, K+F transzfer, kereskedelmi infrastruktúra, piaci nyitottság, fizikai infrastruktúra elérhetősége, illetve kulturális és szociális normák. A vállalkozói

joforum73 2008. 02. 27. 23:11 Page 82

keretfeltételek hatásmechanizmusát és a hatás erősségének becslését szakértői mélyinterjúk, standardizált kérdőívek és felmérések alapján végezzük.

– A vállalkozói tevékenység egy egyenként 2000 fős, felnőtt népességet felölelő országos reprezentatív mintán alapul.

– Személyes mélyinterjú az ország szakértőivel – vélemények összegzése bankároktól, kormányzati szakértőktől, jeles vállalkozóktól, a társadalom meghatározó egyéniségeivel stb.

– Standardizált kérdőív, a London Business School által kidolgozva, amely a szakértők véleményét méri az adott ország, jelen esetben Románia vállalkozói feltételei szempontjából.

– Ezeket egészítjük ki a hozzáférhető nemzetközi statisztikákkal, amelyek a vállalkozói keretfeltételekkel kapcsolatban állnak (IMF, OECD, Világbank, ENSZ stb.)

A GEM-modell megközelítése, vállalkozásmeghatározása és a vállalkozói keretfeltételek

A hagyományos megközelítés egy ország fejlettségének, növekedésének vizsgálatánál elsősorban a nagyvállalati szférára koncentrál, és ebből származtatja a gazdasági eredményeket. A GEM-megközelítés a vállalkozói aktivitást, a vállalkozói lehetőségeket és a vállalkozói kapacitásokat az üzleti élet dinamikájának szerves előfeltételi részeként értelmezi.

A kutatás a vállalkozói aktivitás mérése során szakított a vállalkozás hagyományos definíciójával is, amely a már létező vállalkozásokra koncentrált, és a vállalkozást a következőképpen határozta meg: *„Vállalkozásnak tekinthető minden olyan új üzleti egység (new business, venture creation) létrehozása, létrehozási kísérlete, mint magánfoglalkoztatás, új vállalkozói szervezet alapítása, vagy a létező vállalkozás bővítése, amelyet természetes személyek, csoportok vagy egy már létező üzleti vállalkozás akar megvalósítani."*

A vállalkozás kezdőpontja a fenti definíciónak megfelelően nem az új vállalkozói szervezeti egység létrehozása, hanem az a pillanat, amikor valaki elhatározza, hogy vállalkozásba fog. A vállalkozói lehetőségek és kapacitás azonban egy sor keretfeltétel által meghatározott, amelyek az alábbiakban foglalhatók össze:

Pénzügyi alapok – tőke- és kölcsönfajták, pénzpiaci szereplők, tőkekereslet, -kínálat, kormányzati szabályozás, befektetői magatartás, tőkéhez jutás feltételei, visszafizetési mechanizmus, tőkeköltség, kormányzati támogatás új és növekvő vállalkozások számára stb.

Kormányzati politika – helyi és központi politika, kormányzati fókusz az új és növekvő

joforum73 2008. 02. 27. 23:11 Page 83

vállalkozások irányába, vállalkozókkal történő kapcsolattartás, a jogi környezet, foglalkoztatási szabályok, környezetvédelmi, biztonsági szabályozás, adózás, társadalombiztosítás, politika kiszámíthatósága stb.

Kormányzati programok – kormányzati programok a kkv szektor irányába, koordináció, források, stabilitás, hosszú távú fenntarthatóság, kormányzati szakemberek kompetenciája, programok hatékonysága, továbbterjedése stb.

Oktatás, tréning – az oktatás szintjei, vállalkozói programok az oktatásban, állami és magánoktatás, programok mérete, finanszírozás, oktatási módszerek, oktatási anyagok stb.

Kutatási-oktatási transzfer – szabadalmi-tulajdonosi jogok, költségek, vállalkozói hajlandóság a K+F használatát illetően, tudósok, kutatók mint vállalkozók, K+F szakemberek, erősségek, gyengeségek a hazai K+F esetében, földrajzi koncentráció, transzfer szervezetek, finanszírozási források, szektorális eltérések stb.

Kereskedelmi és nem fizikai infrastruktúra – beszállítások, a szolgáltatások kínálata, bankok, számvitel, tanácsadás, jogi szaktanács, ingatlanok, szolgáltatásárak, rugalmasság, versenyhelyzet a szolgáltatások területén, tulajdonosi struktúra stb.

Belső piaci nyitottság – új belépések előtt álló akadályok, piaci dereguláció, anti-trösztt törvények, versenyszabályozás, eltérések az egyes iparágak között stb.

A fizikai infrastruktúra elérhetősége – ingatlan, közlekedés, szállítás, kommunikáció, közszolgáltatások, regionális különbségek stb.

Kulturális és szociális normák – vállalkozók társadalmi megbecsülése, vállalkozásnövekedési ösztönzés, vagyonosodás vállalkozásból, sikertelen vállalkozók társadalmi megítélése, más munkahelyen történő alkalmazás stb.

A GEM 2007-es összefoglaló nemzetközi jelentés megtekintése, illetve további információ a GEM honlapon található a **www.gemconsortium.org** címen. A GEM 2007 Romániára vonatkozó jelentés elkészítése a következő időszakban véglegesítődik, melynek megvitatását az üzletemberek széles körével is meg szeretnénk valósítani.

Dr. Nagy Ágnes
adjunktus, Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar

joforum73 2008. 02. 27. 23:11 Page 84

Beszámoló a VIII. Kolozsvári Magyar Üzletemberek Napjáról

2008. január 25-én nyolcadik alkalommal került megrendezésre a **Kolozsvári Magyar Üzletemberek Napja** a Romániai Magyar Közgazdász Társaság (RMKT) Ifjúsági Frakciója (RIF) és a **Kárpátia Magyar–Román Kereskedelmi és Iparkamara** közös szervezésében, mely immár Kolozsvár üzleti életének szerves részét képezi. A rendezvény az elmúlt években töretlenül növekvő érdeklődést váltott ki, résztvevőinek száma az idén is elérte a 100 főt.

Ennek az eseménynek elsődleges célja pozitív hatást gyakorolni a kolozsvári és egyben az erdélyi üzleti életre. Véleményünk szerint azáltal, hogy informális környezetet biztosítunk a vállalkozók számára, új értelmet adunk az üzletkötés fogalmának. Tapasztalataink szerint a találkozó folyamán lezajló eszmecserék gyakran olyan potenciális együttműködések csíráját képezték, melyek utólag megkötött szerződésekben konkretizálódtak.

Az idei rendezvény két fontos részből tevődött össze: délután sor került az Üzletember Találkozóra, melynek célja a kapcsolatépítés elősegítése a magyarországi és a romániai magyar cégek között. A találkozón Kerekes Sándor, a Kolozs Megyei Tanács alelnöke, a megye potenciális gazdasági fejlődéséről tartott előadást, míg Colțea Tibor, az RMKT elnöke Románia gazdasági helyzetéről és befektetési lehetőségeiről értekezett. Ezt követte a jelen lévő üzletemberek közötti kötetlen beszélgetés, melyek partneri szerződések aláírásában is konkretizálódtak.

A Találkozót az immár hagyományossá vált Üzletember Est követte. Az Est hangulatát tetőzte a táncbemutató, a neves festőművészek munkáinak sikeresen lezajlott árverése és nem utolsósorban a borkóstoló lebonyolítása.

A rendezvény résztvevői között tisztelhettük a kolozsvári üzleti élet képviselői mellett az RMKT meghívott tagjait, a RIF helyi szervezeteinek képviselőit (maguk is közgazdászok, üzletemberek), társszervezőnk, a Kárpátia Magyar–Román Kereskedelmi és Iparkamara képviselőit, valamint neves meghívottainkat, védnökünket. A VIII. Kolozsvári Magyar Üzletember Est védnökeként Radetzky Jenőt, a Kárpátia elnökét tisztelhettük.

A rendezvényt Boros János, Kolozsvár alpolgármestere, Colțea Tibor, az RMKT elnöke és Radetzky Jenő, a Kárpátia elnöke nyitotta meg. A köszöntők után a rendezvény kulcselemét képező borkóstoló következett, mely a résztvevők borkultúrájának bővítése mellett nem elhanyagolható hangulatoldó és -teremtő jellemzőkkel is bírt. Ezt követte egy svédasztalos állófogadás, táncbemutató és festményárverés. Az est tánccal zárult, kellemes hangulatban. Meggyőződésünk, hogy az idei rendezvény is, az eddigiekhez hasonlóan, sikeresnek könyvelhető el, melyhez egyaránt hozzájárultak a résztvevők, illetve a szervezők.

A VIII. Kolozsvári Magyar Üzletemberek Napja kiváló alkalom volt a személyes és üzleti kapcsolatok kialakítására egy kulturált és kellemes környezetben.

joforum73 2008. 02. 27. 23:11 Page 85

Támogassuk személyi jövedelemadónk 2%-ával a magyar civil szervezeteket!

A 2003/571-es sz. adóügyi törvény (2004/138-as sz. K. H.) 84. cikkelyének 2. bekezdése újabb forráslehetőséget biztosít a civil szervezetek számára, mely a tagság, illetve a szimpatizánsok hozzájárulásán alapszik. E törvényt kihasználva, bármely adóköteles személy hozzájárulhat tevékenységünk előrelépéséhez, ugyanis a törvény alapján minden személy saját maga rendelkezhet az évi jövedelemadójának 2%-áról, melyet nonprofit szervezetek támogatására fordíthat. Az összeg kiszámítása, levonása és átutalása az illetékes pénzügyi szerv kötelessége.

Az adórendszerben történő változások miatt az alkalmazottak nem kötelesek bevallani a fizetésből, díjazásból származó jövedelmüket. Két típusú űrlap van, a 230-as, mely csak azokra a személyekre vonatkozik, akik jövedelme fizetésből származik, és a 200-as, melyet azoknak kell kitölteniük, akiknek a fizetés mellett más jövedelmi forrásuk is van (szerzői jogdíj, bérbeadás, mezőgazdasági tevékenység stb.). Miért jó, hogy éljünk ezzel a jogunkkal? Nem kerül semmibe, maximum tíz perc az űrlap kitöltése; hozzájárulhatunk a közpénz hatékony elköltéséhez, a magyar közösségi problémák megoldásához és környezetünknek, annak a helységnek, közösségnek a fejlődéséhez, ahol lakunk; segíthetünk azokon a személyeken, akik rászorulnak, támogatva olyan szervezeteket, melyek velük foglalkoznak.

Mit kell tennie ahhoz, hogy rendelkezzen adója 2%-ával? Először is ki kell választania azt a civil szervezetet, melyet támogatni szeretne, a második lépés a szervezet adatainak a megszerzése, továbbá ki kell töltenie az adóbevallási űrlapot és el kell postáznia a Megyei Pénzügyhöz. Ennyire egyszerű, mégis ily módon nagymértékben hozzájárulhat a romániai magyar társadalom fejlesztéséhez.

A kitöltendő űrlap megtalálható a www.rmkt.ro honlapon, illetve a www.doilasuta.ro honlapon.

Ne feledje! Ez az összeg nem adományozást jelent, hanem közvetlen döntési lehetőséget kínál az állami költségvetés egy része felett, mely által minden egyes adóköteles személy átirányíthatja adója 2%-át egy civil szervezetnek.

Társaságunk adatai (azok számára, akik Társaságunkat óhajtják támogatni):
Megnevezés: Asociaţia Economiştilor Maghiari din România
Cím: 400440 Cluj Napoca, str. Aurel Suciu nr. 12, jud. Cluj
Adószám: 6316895
Bankszámlaszám: RO44OTPV200000163859RO01
Bank: OTP Cluj

Támogatását, mellyel Ön is hozzájárul a közgazdászok közös céljainak eléréséhez, előre is köszönjük!

joforum73 2008. 02. 27. 23:11 Page 86